

[Chr. Christiansen.]

„I Henhold til det anførte skal Udvalget som Resultat af sine Overvejelser vedrørende Oprettelse af en Filmcentral udtale, at man maa anse det for særdeles hensigtsmæssigt, at en saadan Central oprettes og drives af Bevillingshavernes Organisation. Man anser det for en naturlig Forudsætning for de Fordele, som den foreslaaede Nyordning giver Bevillingshaverne, at disse gennemfører Oprettelsen af en Filmcentral. Naar man er vejet tilbage for i Udvalgets Forslag at optage Regler om Oprettelsen af en Filmcentral og dens Virksomhed, skyldes det, at Sagen efter Udvalgets Opfattelse ikke er moden til at presses ind i faste Rammer.“

Til Trods for denne Betænkning fremkom der alligevel i Lovforslaget i 1933 i § 7 en Bestemmelse, som tog Sigte paa Oprettelsen af en Filmcentral, med følgende Ordlyd:

„Det paahviler den eller de godkendte Biografteaterforeninger efter Justitsministerens nærmere Bestemmelse at oprette en Filmcentral, hvis Opgave skal være at erhverve de kulturelt og kunstnerisk mest værdifulde Films og stille disse til Raadighed for Bevillingshaverne.“

Der er ogsaa senere ved et skandinavisk Møde af Biografteatererejere, der fandt Sted i København den 19.—20. Oktober 1934; vedtaget en Resolution, i hvis Punkt 3 man peger paa, at det vilde være ønskeligt, at der etableredes en Filmcentral, der „i det aabne Marked, uden Monopol, men i fri Konkurrence med de eksisterende Filmsudlejningsselskaber erhverver Films, hvorved der tillige skabes forøget Mulighed for Samarbejde mellem de nordiske Lande paa dette kulturelle Omraade.“

Den Bestemmelse, der blev fremsat i Lovforslaget af 1933, blev trukket tilbage, idet Ministeren erklærede at ville nedsætte et Udvalg til at undersøge hele Spørgsmaalet om en Filmcentral. Filmskommissionen af 1933 er, som det fremgaar af den afgivne Betænkning, kommet til det Resultat ved sine Overvejelser, at der bør oprettes en Statsfilmcentral med den Opgave at fremskaffe og udleje Skolefilms og Films, der tjener Oplysningens Fremme, samt at købe og udleje kulturelt og kunstnerisk værdifulde Films. Betænkningen, som Kommissi-

onen har afgivet, understreger, at de hidtil truffne Foranstaltninger til Filmens Udnyttelse i Kulturens Tjeneste maa anses for utilfredsstillende. De gældende Bestemmelser virker for spredt og er ej heller tilstrækkeligt udnyttet. Der tiltrænges en Samling, en Centralisation af Opgaverne.

Den foreslaaede Filmcentral skal have til Opgave at skabe Betingelser for en bedre Udnyttelse af Filmen i Kulturens Tjeneste. Det er utilfredsstillende at bygge den kulturelle Udvikling af Filmen op paa Bevillingshaverne alene. En Bestemmelse som den, der findes i den nugældende Lovs § 6, hvorefter Bevillingshaverne har Pligt til ved Valget af Films at drage Omsorg for, at de kulturelt og kunstnerisk mest værdifulde Films forevises, har sin Betydning som en Ledesnor for Bevillingshaveren inden for hans Del af Arbejdsomraadet. Mangelen ved Ordningen ligger i, at Bevillingshaverens Arbejdsomraade er for ringe, hans Muligheder for at vælge for snævre. Dette gælder særlig Forstadsteatrene, de mellemstore og mindre Teatre, der i væsentlig Grad er afskaaret fra at faa de værdifulde Films, baade udenlandske og danske, som sættes op paa Centrumsteatrene, og som har hele Storkøbenhavn til Kundekreds. Kan disse bestemte Teatre ikke straks aftage den Produktion, der forekommer, henlægges den ofte i Maaneder, indtil Aftagelse kan finde Sted. Det er nemlig, som det fremgaar af det anførte, ikke Biografindehaverne, der bestemmer Filmstilførselen her til Landet, det er Filmsudlejerne, der af Verdensproduktionens 2 000 Films udtager de 300 Storfims, som skal bruges her i Landet; og til Filmsudlejerne, der arbejder i den fri Næring, og ingen Beskyttelse har gennem Samfundsmagten, er der ikke stillet noget Krav.

Den højtærede Justitsminister har fulgt Kommissionens Forslag om Oprettelse af en Statsfilmcentral og har tillige foreslaaet, at den faar flere Midler at arbejde med, end Kommissionen havde kunnet regne med. Jeg hilser derfor Bestemmelserne i § 17 med den allerstørste Glæde. Det er min Opfattelse, at Filmcentralen vil være i Stand til at øve en gavnlig og omfangsrig Virksomhed paa et indtil nu meget forsømt Omraade.

Med Hensyn til § 19, som angaar Filmcensuren, har jeg et Par Bemærkninger